

NĂM THỨ TƯ - SỐ 822

MỘI SỐ 5 xu 庚午年八月十三日

NGÀY THỨ SÁU 4 OCTOBRE 1980

GIÁ BÁN
DONG-PHAP NGOAI QUỐC
Một năm 5\$00 6\$00
Sáu tháng 2 \$0 3.50
Ba tháng 1.50 2.00

Mua báo phải trả tiền trước
Thứ và mandat gửi cho
M TRẦN ĐÌNH PHIEN. — Ai
đảng quảng cáo, việc riêng
tín thương nghị trao đổi.

CHỦ NHẬN GIẤM CHỦ BỘ
HUYNH THÚC KHẮNG
TRẦN ĐÌNH PHIEN

TIẾNG-DÂN

LA VOIX DU PEUPLE 民

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

DEPOT LEGAL
AMERICAN
H&L
No 15999

BÁO QUÁN
Đường Đông-Ba-Hoa

Giấy thép nón số 62

Giấy thép: TIẾNG-DÂN - BẢN

HỌC GIỚI CÙNG CHỊU ÀNH HƯỞNG CỦA THẦN QUYỀN

(Thần quyền với nhân quyền xung đột nhau)

T hần-quyền uyên-nghuyên rất xa mà thế lực rất lớn. Cái ánh-hưởng ngầm ngầm chỉ phổi trong lịch-sử sinh-hoạt của loài người, cho đến ngày nay là thời-dai nhân quyền phát đạt, khoa-học-thanh-hành mà hai chữ thần quyền còn in sâu trong não loài người. Không kè dàn ngũ không học, say đắm trong vòng mê-tin, dẫu cho những họa học thực mà cũng không thoát khỏi cái không-khi lưu-truyền thuở nay. Đó cũng là một mối trớ ngai trong con đường tư-tưởng tự-do của loài người ít ai nghĩ đến.

Nguyên lục sơ-nhân, tri-khôn còn non-trè, gộp những cái gì mà nghĩ không ra mới thì cho là ở trong có vật thiêng-liêng có thần chủ-tri sai-khiên (Tạo-hoa Thượng-Đế cùng-một loài); lúc ấy thì có nhiều thần mà thôi. Cuộc sinh-hoạt càng-tới, sự-nhu-yêu càng-nhiều, trong đám-loài người mà ai phát-minh sáng-tạo được cái gì thi-luc còn sống-xung-là Thành-mà-sau-khi-chết người ta lại tôn-lâm-Thần; như-trong lúa-án mà thờ-ông-thần-Tác, có nhà ở mà-thờ-thần-Hữu-Sao, biết dùng-cây-có-lam-thuốc-uống mà thờ-ông-Hoàng-dé.... Từ đó lần-lần-thêm-thần-nười mà thành-ra-nhiều-thần. Theo lịch-sử Á-Dòng thi-ngoại-thiên-thần-dịa-ký (天官地祇) như mưa-giò-núi-sông đều có-thần) ra, nhân-quí & cung-chiếm-một-phần-rất-trong-yếu-trong-thần-giới. Nói cho rõ-rà là người đã-chết-rồi mà có-công-dực-gì trong-cuộc-sinh-hoạt-của-loài-người, đều-tòn-lâm-thần-thánh-cá. Cái-tâm-lý «nồng-nước-nhớ-nguồn» ấy-chính-là-cá-lòng-trung-hữu-thanh-kinh-của-loài-người, không-phải-la-dếu-không-tốt; song-bởi-cái-tâm-lý- ấy-mà-này-ra-cái-mối «sùng-cò»-nghĩa-là-dối-với-người-dà-qua-dời-mà-tỏ-long-lòn-súng.

Tâm-lý-xã-hội-có-tư-tưởng-sùng-cò- ấy-rất-sớm, nên-từ-có-văn-tự-thì-bắt-dầu-dâ-chép-chuyen-cô. Thứ-dó-phosach-dầu-tiến-bên-Á-dòng-là-Kinh-thu (trước-Gia-lô-trên-2000-năm) thi-một-câu-mở-dầu-dâ-có-chữ «Kê-cô» (基督教, xét-xưa). Đường-thời-dai- ấy-cho-dến-mấy-dời-sau-nữa, văn-tự-còn-giản-liệu-sách-vô-chưa-bao-nhiều-mà-dời-Thương-dời-Châu (cũng-trước-Gia-lô) bên-dến-việc-học-thi-nói-rằng «Học-theo-lời-day-xưa» (舊約全書); hoặc-là: «Học-xưa-dè-lâm-quan» (舊約全書).

BẮT-NGƯ-THẦN**TIN HỌC SINH**

Tòa Kiểm-đuyệt bô

P. N.

NHỮNG SỰ NHU YÊU CỦA LOÀI NGƯỜI

(Tiếp theo)

Một đặc-định thứ-hai của sự-nhu-yêu là tình-trong-công-Hi-Ếch: nghĩa là thường-thường, nếu-sự-nhu-yêu-này-phát-triển-lên-thì-sự-nhu-yêu-kia-vợt-cần-cấp-di. Ở-bên-Âu-Mỹ, người ta-tinh-thống-ké, hể-xe-tô-bản-chạy-chứng-nào, thi-không-nhưng-xe-dẹp, xe-ngựa-phái (đó-là-lẽ-dương-nhiên), mà-nghiệp-chết-dâ-âm-nhạc-như-dora-piano, ông-sao... lại-bị-ảnh-hưởng-và-kết-ông-có-cơ-khuêk-truong-ra-dược. Sự-nhu-yêu-đó-tô-mà-tăng-lên, thi-cái-kết-lieu-thich-âm-nhạc-cũng-là-một-sự-nhu-yêu-lại-giảm-di. Thế-là-cái-tinh-chất-tuong-tòng-nó-i-trên-lâm-cùi-cho-luật-nhu-yêu-tuong-déis-Hi-Ếch (sự-nhu-yêu-này-có-thể-thay-cho-sự-nhu-kia, loi de substitution)

— Luật-tuong-dai-quan-trọng-lâm. Các-nhà-tu-bản-Âu-Mỹ, họ-biểu-cách-văn-chuyen-của-bộ-máy-kinh-tế, nhứt-là-khi-ra-việc-bán-buôn; họ-không-bao-gi-tang-giá-hóa-vật-lên-cao-quá, không-phải-vì-nhân-tử-gi, nhưng-chính-vì-sự-phạm-vào-luật-tuong-dai, lợi-nhuan-không-lắng-lèn-mà-là-thất-lai-nhiều. Vì-sao? Các-người-tiêu-kết-tiếp-ra-dời, ai-cũng-đóng-một-cái-lòng-màn-thể-cứu-thời, tự-gây-ra-một-môn-học-thống, dè-mở-dường-tu-tưởng-tự-do-cho-người-sau-như-họ-Không-họ-Mặc.....: các-nhà-yny, không-phải-nhà-triết-học-d襌-xuất-ở-phương-Đông-sao? Thế-mà-muốn-cho-học-thuyêt-minh-dễ-lưu-hành, cũng-phải-chiu-theo-lối-khuynh-hướng-trong-xã-hội. Xem-như-Không-Mạnh-thì-lò-thuật-Đường-Ngu-Tam-dai-Mặc-là-thì-tôn-ông-Hà-võ: ngoài-ra-Hàn-hánh-thì-lò-Thần-nông. Lão-tử-thì-lò-Hoàng-Đế, cho-dến-bình-gia-thì-lò-Thái-công-lâm-thầy, y-thuật-thì-lò-Ký-hoàng-lâm-mẫu; không-cái-học-thuật-gì-là-không-có-nêu-một-vì-thần-lên-trên-dè-lâm-là-cái-hiệu-triệu. Vài-cyclic-tất-phản (反對) & cái-gì-di-cùng-dường-thì-phải-trở-lại), thánh-có-ngon-lửa-của-nhà-Tân-chinh-là-phản-dòng-lực-về-sự-sùng-cò- ấy.

(Còn-nữa)

— Cái-luật-tuong-dai, ngày-nay-đó-nhiều-nước-lại-có-người-lợi-dụng-làm-việc-rất-bỗn-ib. Người-ta-dựa-vào-nguyễn-lý-này: một-dều-nhu-yêu-có-hại-có-thể-lấy-một-dều-nhu-yêu-khác-có-ib mà-thay-vào. Ở-nhiều-thanh-phố-lớn, người-ta-lắp-ra-rất-nhiều-hàng-cá-phê-cá-bún-cá-phê-và-nước-trà-thời. Lí-lâu, khách-dến-các-hàng-này-dòng-tu-ly-nhien-trong-thanh-có-nhiều-tu-quán-vì-cá-hàng-mà-phái-dóng-của. Các-hội-học-sinh-tập-cho-hội-viên-biết-tri-thể-thao, các-hội-lao-dòng-làm-cho-thy-thuyn-ham-danh-sách-dọc-bảo: dàn-dàn-cái-hình-va-il-đeo, ham-doc-sách-dọc-bảo-thành-một-dều-nhu-yêu-lon, có-thể-trúc-dược-rất-nhiều-mỗi-lệ-bại. Lại-theo-thống-ké-của-những-nhà-xã-hội-học, hì-đó-những-nơi-quản-cáng-dâ-giác-ngô, biết-chung-lien-vào-cá-bảo-hiem-hoặc-cá-uyen-truyen-hay-nó, thi-dều-nhu-yêu-mới-và-eao-thuong-này-đã-trúc-dược-nhiều-mỗi-nhu-yêu-dê-hen-khác. Đó-cũng-là-một-trường-hop-của-luật-tuong-dai-vậy.

Những-sự-nhu-yêu-của-loài-người, số-mục-không-có-giới-hạn. Văn-minh-lần-phát-lên-chứng-nào-thì-những-sự-nhu-yêu-mới-lại-xuất-hiện. Loài-người-với-thú-vật-khác-nhau, nhứt-là-tại-chỗ- ấy. Thú-vật-thì-khi-vào-cũng-chỉ-có-những-dែn-nhu-yêu-nhất

dịnh, không-biết-nhu-yêu-mới-là-cái-gì. Còn-những-sự-nhu-yêu-của-loài-người-thì-có-thể-so-sánh-với-nhu-yêu-của-dừa-trái; lúa-mới-sanh-ra, chí-cần-một-lí-sứa-và-một-thiền-vái-bọc-mà-thôi, dến-hơi-lòn-lèn-thì-cần-phải-có-thực-phẩm-nhiều-vi, có-ào-quán-dâ-thú-v.v.... Trên-là-dâ-nói-hè-con-người-mới-có-một-dều-nhu-yêu-gi-thì-sinh-ra-một-mỗi-dục-vọng, muôn-cho-có-cái-vật-tuong-duong-mà-thô-mản, dâ-muôn-có-vật- ấy-thì-tất-nhiên-bết-sức-dem-lai-lực-tri-mà-làm-kiem-cho-ký-dược; dâ-lim-dược-rồi-thì-lại-kiem-cách-thu-dung-hoặc-chết-lao-cho-dè-dâng-hơn: cuoc-văn-minh-nhà-thể-mà-bước-lời-rất-mau-chóng.

Loài-người-càng-văn-minh-thì-lại-càng-sinh-ra-nhiều-mỗi-dục-vọng, càng-phải-lim-kiem-cách-thô-mản-dục-vọng. Nhiều-người-thấy-vậy, cho-công-cuoc-văn-minh-loài-người-không-khác-gi-công-cuoc-làm-dâ-cùa-vì-ác-thần-Sisyphé-kia. Nguyên-trong-truyen-doi-xua-Hy-lạp, có-thuật-chuyen-một-ông-thần-tên-là-Sisyphé, khi-sống-ở-dương-gian-làm-đe-dung-bao-quá, nên-sau-khi-chết-bị-sa-xuống-hà-ly, buộc-phải-lần-một-việc-dâ-lon-là-dưới-chân-một-hòn-núi-nó-đó-lên-dênh-chóp-núi-nó!-nhưng-Sisyphé-mỗi-lần-lão-dâ-lên-dâ-gắn-dến-chóp, dâ-gắn-lồi-mục-dịch, thi-cái-vị-thuong-thần-lại-làm-cho-dâ-xuống-tên-chân-núi; bâ-vây-Sisyphé-suốt-cái-kíp-thứ-hai-chi-lần-dâ-với-lần-dâ-mà-không-tiến-lên-dược-một-lắc-nào. Mấy-người-kia-họ-sánchez-công-việc-loài-người-với-công-việc-Sisyphé, ý-nói-loài-người-tiêng-nói-văn-minh-tìn-hó, nhưng-bao-nhiêu-nhâ-lực-toán-là-công-bô-di, lo-việc-này-xong-lại-phải-lo-việc-khác, nào-có-thấy-cái-mục-dich-cuối-cùng-&-dâu-dâu, nào-có-biết-bao-giờ-mỗi-dâ-cái-ngày-hết-lo-cho-hâ-dâ! Cái-so-sánh-sự-chinh-là-cái-khâu-dâu-của-một-phái-dạo-dâc-nó. Phái-này-phân-nhiều-là-những-nhà-có-cái-óc-tôn-giáo, tông-thuyết-hoặc-uyên-thâm-máy-(má-uyên-thâm-vào-ngâ-nào?)-cũng-không-thâ-tránh-hai-chết-ngoan-cô-dược. Cái-châ-truong-họ-nhu-vây: «Công-cuoc-văn-minh-dâ-là-không-có-chút-kết-quâ-mý-mâ-nâo, thi-văn-minh-làm-gi? Ta-chỉ-nên-lo-bạn-ché-sự-nhu-yêu-của-ta, lo-bạn-ché-mỗi-dục-vọng-của-ta, mân-tròi-chiều-dâ-cũng-dược, ăn-trái-cây-ubong-nước-là-cũng-xong; thi-cái-đâng-phái-khôn-ngoan-hor-là-cù-deo-dùi-theo-cái-mục-dich-bết-khâ-dai-kia-hay-sao?». Hàng-người-này-dâi-với-cuoc-tiến-hoa-loài-người, không-nhưng-không-có-tu-tưởng-tích-cực, mà-lại-cũng-không-có-tu-tưởng-tiến-cực-nhâ-kia; họ-muôn-cho-loài-người-di-ngược-lại-thời-ký-mặc-da-ở-bô-tôi-sot. Bô-tôi-dâu-loài-người-mà-thôi-bô-như-vây-thì-dâ-không-phải-là-loài-người-nâu! Xét-ra-nhuyễn-nhân-sân-xa, phái-tự-nhận-là-dạo-dâc-trên, sô-dâ-cái-châ-truong-ngoan-cô-như-vây, chính-là-vì-thây-đâ-mít-dâi-nây, loài-người-là-kết-dược-hưởng-chết-hanh-phúc-thiết-thực. Thấy-vậy-mà-không-hiểu-rằng-văn-minh-là-một-việc, mà-hạnh-phúc-là-là-một-việc-khác, nên-mời-trò-lại-quâ-oán-cho-văn-minh. Rồi-dâ-dâ-mà-sinh-ra-cái-đâng-đâ-bạn-ché-su-nhu-yêu».

(Còn-nữa)
Hải-Thanh

Câu-chuyện «Binh-dâng»

Ông B. — Ngày-nay-có-nhiều

người-xuống-cái-thuyết-dân-bà-phai

được-binh-dâng-&-như-dân-ông

Dân-bà-sanh-với-dân-ông-có-nhiều

tu-cách-khác-nhau. Tu-cách-khác

nhau-mà-muôn-binh-dâng-nhau

sao, sao-dược?

Cô M. — Khác-nhau-những-dâu

gi? xin-ông-nói-cho-nhè.

Ông B. — Thị-dụ-như-dân-bà

yêu-sức-còn-dân-ông-thì-mạnh

sức.

Cô M. — Ông-nói-có-nhiều-tru-

cách-khác-nhau. Còn-những-tru-

cách-gì-nhà? xin-ông-cho-biết-luôn.

Ông B. — Dân-bà-kém-tri-tu-đi

hàng-nhau, không-có-dâu-bà. Nhưng-có-dâu

này-trọng-yêu-nhau, là-dân-bà-có

tu-cách-sinh-sản, còn-dân-ông-thì-không

không-phai-vì-lý-tự-nhiên.

chính-vì-tu-xua-dến-nay-dân-bà

không-dược-hoạt-dộng-như-dân-ông.

Dân-bà-dâ-câm-hơn-dân-ông,

không-phai-vì-lý-tự-nhiên, chính-vì

xung-quanh-người-dân-bà, câu-chuyen-chi-câu-chuyen-choi-bời,

lời-dạy-chi-lời-dạy-mê-tia.

Vi-không-phai-lời-đâ-lý-tự-nhiên-mà

chinh-lời-đâ-chế-dâ-xâ-hội, nén-phụ

nâng-tâng-lời-muôn-dâi-chế-dâ-xâ-hội

để-có-dược-thâ-dục-và-tri-dục

như-dân-ông.

(Còn-nữa)

B. B.

Luật-bảo-hộ-sinh-mệnh-cho...-ênh-ương

Chuyện-này-là-thiệt. Như-ở-xứ-mình-thì-cũng-không-là-máy, vì-ở-xứ-mình-dâi-luat-dâ-lâm. Nhưng-đâ-máy-xâ-dâ-cùa-le-Fol-và-quan-thuong-tho-Bô-binh-Tôn-thâi-Dân-dến-Vinh-bâm-23-September.

Vinh 24 September 1930
Quan Toàn-quyền Pasquier, quan

Khâm-sứ Le Fol và quan-thuong-tho

Bô-binh-Tôn-thâi-Dân-dến-Vinh

bâm 23 September.

Quan Toàn-quyền-JE-cùng-các

quan-tỉnh-Nghé-an và-Hai-phong-bân

bâc-và-công-việc-dâi-phó-với-tỉnh

binh.

Nhưng-không-dược-giết-hoặc-bết-ênh-ương,

câm-không-dược-bán-hết-ênh-ương,

ai-không-tuân-theo-thì-bị-tòa

An-phát-tiền-rất-nặng.

Xét-ký, không-gi-là-cho-lâm. Ở-xứ

Tyrol, người-ta-dâng-thi-bết-ênh-ương

như-mình-dâng-thi-bết-lý-lợn-vây;

bao-nhiêu-ênh-ương-và-sinh-em

một-giống-như-coc, nhai....-người

ta-thuong-bết-lâm-thit-hết, dâ-nâi

giống-ênh-hình-như-dâ-gândâng-nay

tiet-chhang. Mâ-giông-ênh-ương-có

tê-cho-người-ta-là-có, nâc-tôi-linh-chi.

Ênh-ương-hay-đâ-ruồi, đâ-muỗi

ANNAM LỊCH SỰ HÃY NÊN HÚT THUỐC LÀ JV

BÀI ĐẶP TỪ
của quan Khâm sứ Trung kỳ
đọc tại buổi bế mạc Hội đồng
Dân-biểu ngày 24 September
1930

Dịch ngữ: Lê Áp-vân

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

THỦA-THIỀN

Dẹp được kẻ trộm thi
đán được yên (Hà L. L. L.)
Bản báo tiếp được bài lai cảo của
Lý trưởng huyện Phú vang về việc
bắt trộm, lược đăng sau này :

Bà-tòng Quảng-Xuyên, Sư-lò, Ké-
mỹ trong huyện Phú-vang chúng
tôi, xưa nay ăn trộm có ít và lại
còn biết sợ phép.

Trong hai năm nay kẻ trộm trong
ba tòng cảng tôi mới thật hoành-h
ành. Kể từ ngày 28 tháng sáu
nhiều tên ngày đong bảy tháng
này, trong ngoài làm hóm, mà làm
chủ bị mất trộm; làm hóm
như thế, huống nữa là mẩy trâm
hóm. Còn như tên Lại L. Lý kiêm muôn
nồi số tên trộm phái rão, vì đã có
đôi phen trình lồng giải huyện mà
ngày nay giải ngày mai về, chẳng
them đà lụy....!!

Vậy nên bọn kẻ trộm là :
Cách, Lại, Thiêng, Lụa, Ái, Lực,
Vụ, Cố-kiết với tên Đỗ, Cảnh, Côn
và cựu-án là tên Chiếu, Diệu,
không hề kiêng-sợ, kéo lùi kéo đoàn
mà đi ăn trộm trong ba tòng : thuở
chó, mèo người, không dám nào
khỏi; đào ngạch, khoét đồ hằng
ngày thường nghe ! ! ! hễ thức thời
của mình, mà ngủ thời của chúng
nó. Dù trong ba tòng khô sô không
ngắn, lý kiêm các làng mồi rả
nhau kêu quan.

Ngày mồng tam tháng bảy năm
quản trên đã phải thuộc về nǎ bắt
nhanh phúc cho dân tộc Annam.
Trong công việc này tôi dám chắc
— và tôi lấy làm hân hạnh — rằng
các ngài hoàn toàn đồng ý với tôi.

Vậy tôi xin bế mạc kỳ Hội đồng
thường niên năm nay, trong cái tư
tưởng tin nhiệm hợp tác và Pháp
Việt chấn chính để huỷ.
LÉ FOL

được bốn tên Cảnh, Lại, Lụa và
Lực. Còn mấy tên kín nữa, tuy
hiện nay chúng nó vẫn còn, nhưng
mong quan tâm làm nǎ bắt
cho hết thì sự an cư lạc nghiệp của
dân chúng tôi mới có thể bền vững
được.

Lý trưởng ba tòng đều ký tên,

HÀ-TỊNH

Công tay vor vét
Tù khi tên Phan-Lưu ra làm lý-
trưởng làng Yên-tho (phủ Đức-tho)
đến nay, nhất nhì việc gì y cũng
tìm cách vor vét của dân. Xin lược
kể vài việc sau này :

1. Lê-Bá đưa tờ sirc nhà giày thép
đến xin dấu để di lánh mandal, y
đổi 25. Bà phải đưa 1\$, y mới chịu

2. Năm ngoái Lê-Nghi tôi xin bài
chỉ, lý trưởng đòi 6\$30 moi chay
đóng dấu, vì Nghị không tiền nên
phai nhậu bài chỉ kia công dấu.

3) Năm nay tên Bui - Trien và
nhieu người nữa tôi xin bài chỉ,
không biết vì lẽ kia mà y kia công
phai.

4) Về việc sưu tuế tại tèn trưởng
phu Chanh-puù đã tra cho dân ba
năm rồi, mà năm ngoái y cũng thu
bồ ; vụ sưu thuế năm nay cũng thu
bồ. Lại tiền phu phi lầu nạp, Chanh-
puù chỉ cho lý-trưởng cư mồi đóng
hai xu mà y lại bỏ đến mồi đóng
4 xu.

Nhưng việc ấy đã có giấy mà dân
chỗ công mòn từ ba bốn tháng nay
rồi mà chưa thấy xét xử gì cả,
không hiểu tại sao ?

Phong-Trí

TOURANE

Đến ngày 24 November 1930, ở
Tourane có bàu-cử-Nghị-viên Tourane
mỗi và Cảnh-nông.

Phòng thương-mại : ba người Tây
một người Nam

Phòng Cảnh-nông : Hai người Tây
một người Nam

QUÄNG-NAM

Ác-thú
Làng Phước-Tường (thuộc huyện
Hoa-vang) là một làng ở trong chon
núi cách Tourane độ chừng 7 cây
số. Nhìn dân trong làng lấy việc
cày cấy trồng trại làm kinh sinh nhai.
Thế mà hơn nửa năm nay có nhieu
ác-thú đến phá hại luon. Cách mấy

— Vì sao mà lừa chay ?
— Mụ Ti-biéti thi say, nằm ngủ,
hiện bầy giờ cũng còn say, ròn
máy dưa nhô thi chơi nghịch lây
diêm quét đổi lừa ; đến khi lừa da
mái nhô mà bông lén thi lú con nít
hoảng hồn chay tan, mụ Ti-biéti
cũng vậy, quên nghĩ đến máy dưa
còn nằm trong nốt !

Ở trong sân lại có tiếng la van
ông Vũ-phần muốn đi về phía tây.

Ông Pha-bé-ti can :

— Ngươi đừng đi vào đó ; đó là hai
người mẹ của máy dưa chay thieu
kia, đương van khoc.

— Hai người ấy là ai ?

— Lá hai người thợ làm lái nhà
máy.

— Tôi cần phải đến nói với họ.

Và nói ông vừa vịn vai con Bé
rin đặc dì.

Ông Pha-bé-ti cũng đi trước dẹp

đang. Ba người vào trong sân có
nhieu người chava lúa, đương cùn
với ông thui luồi nước khop trên

máy đồng than. Bốn phía chí có
máy làm xong cùn đồng, cùn trên

đất thi than lúa đương chay nghe
lắc cắc.

Ông Pha-bé-ti bèn về nhà giày,

từ đó không nỗi đến chuyện chay

nha nha, mãi đến khi ông Ta-luân

đến cho hay rằng trong sáu đứa

nhó mà họ luồng đều chet, thi chí

tháng đây lại có cop đến nữa. Nhơn
dân trong làng ấy lấy làm ta-thán
lâm.

Ở những miền núi, ác-thú hoành
hành như vậy, thó mà gần đây các
nhà di săn sao không săn thử thử
đứa ấy cho !

Lai cáo

Cái khô buôn hương bán phấn

Cái nón chòi hoa dòn ngọt

Mấy lâu nay ở làng Quảng-huê-
đông (huyện Đại-lộc) nhà my Tùng
có chua mẩy à buôn hương bán
p. ẩn. Dân nhà quê quan năm
suốt tháng lòn quẩn trong làng, mât
chi thấy « quẩn nâu áo rái » nay
được thấy « trâm cái lược đắc »
« quẩn lụa áo hàng », dua nhau
đi thử lợ. Ai nấy đều xoang bệnh,
xoang bệnh mà không biết là bệnh
gì, cứ cho là bệnh nhiệt bệnh
phong, dùng sal tuốc nén đã có
người nguyễn tinh mhenh: như Lê-
Sanh ở làng Quảng-huê-yen.

Muốn sống phải bán tròn nuôi
miệng, ấy là việc thật đáng tủi cho
các à kia !

Cửu-lạ, chòi hoa dòn ngọt
mà phải thiệt mạng, ấy là việc đáng
tếc cho bắc nhà què nà !

Lò chayen

Cà què ăn quắn cối xay

Tên Võ-Xuân làm tuân-kiem lồng
Tiên-quí, huyện Tiên-phuoc thường
hay sinh sự nhung nhiều dân què :

Có tên Võ-Trân ở làng Phu-my,
nhà nghèo di làm cu ly cho nhà

Pháp hoa ngàn hàng ở Saigon mới
về, tên tuân kiêm nghe nói tòi
mượn bạc; không được, tức giận vè
rồi liền cho phu di bắt tên Trần-tôi
nhà doa rằng : « này giờ quan sức,
đi nhì nghĩ ai tài bắt, như mày
muốn xiết bị bắt giải tới quan, thì
chú 10\$ tau tha cho ».

Tên ấy nghe roi giải sirc hoảng
vè nhà chạy vay được 4\$ dem đưa
cho tuân kiêm, mới khỏi bị bắt.

Không có bạc là tình nghi mà có
bạc là khôi tình nghi, chuyện có là
không ?

Nhưng tình như ibé nghĩ có будn
không ?

Người dân biết chuyện

BẮC-KỲ

Cờ đỏ và truyền đơn

Mấy hôm vừa rồi tại Hà-nội kháp
mọi nơi đều nhau được truyền đơn
Cộng-sản. Trong truyền đơn đại khái
nói sự thống khổ của dân, phản đối
Hội đồng Đề-hình và xui duc dân
nỗi cuộc biền-tinh.

Ở các cửa Ô-sô Mật-thám lại bắt
được những là cờ đỏ, cờ vè hàn
liem, dưới mỗi lá cờ lại có tờ yết
thí của đảng Cộng-sản.

Só Mật-thám đã được tin báo từ
tối hôm trước, nên sáng sớm hôm
sau đã sai nhiều người trong sở
hợp sức với sở Cảnh-sát di dòn bắt
các ngài. Lính Cảnh-sát có trống đồng
nhieu người di phai truyền đơn
nhưng họ phóng xe dẹp rất nhanh
không sao bắt được.

Tại phố Jean Soler có bắt được

một người vào bời hơn 5 giờ sáng.
Người này cũng di xe dẹp phát
truyền đơn, có lẽ không trống đồng
Cảnh-sát, nên cứ phai hoài. Đến khi
đến gần, lính Cảnh-sát mới đuổi bắt,
người này phóng xe chạy rất nhanh,
nhưng khi đó có cài xe tay ở trên
đi xuống, người Cảnh-sát gọi phu
xe quay ngang xe ra, người kia
vấp phải xe tay bị ngã. Lính Cảnh
sát mới bắt được.

Sáng hôm kia, sở Mật-thám có
khám nhiều nhà ở gần nhuong chỗ
cô cù dò, nhưng không bắt được
gì cả.

Theo như báo Tây thi tối hôm
chủ nhật, quan Thông-sứ được tin
rằng : đảng Cộng-sản sẽ nỗi nhiều
cuộc biền-tinh ở Hà-nội, Hải-phong
và Hongay, nên ngài lập tức ra lệnh
cho sở Mật-thám, sở Cảnh-sát và
binh lính phải đề phòng. Nhưng
sáng hôm sau tất cả ba nơi đó, chỉ
nhất được 11 nhiều truyền đơn mà
thì.

T. N. 2519

Hội đồng dân biền Bắc-kỳ

Khai mạc

Viện nhân-dân đại-biền Bắc-kỳ
khóa mời dã nhau hội đồng thường
niên lân-dâu tại nhà hội quán hội
Khai-tri tiêu-duc hodie 8 giờ mai 25
September do quan Thông-sứ Robin
chủ tịch. Quan Thông-sứ đọc bà

AI CÙNG NÊN CÓ một cái máy làm
tela Machine à calculer Rabo, làm
đủ bốn phép toán, rất mau, rất tiện.
QUAN-HAI — HCM

Thầy giỏi thuốc hay mà
cố lòng từ thiện.

? ? ?

AN MẠCH CHO ĐƠN
MÀ KHÔNG LẤY TIỀN

Am-hieu bệnh-linh người
Nam ta, án mäch chữa
bệnh, theo khoa học tân
thời, rất là thần hiệu, chil
có thầy thuốc

ĐIỀU-NGUYỄN ĐẠI
DUỐC PHONG
số nhà 121 hảng Bông
cây da cửa quyền
HANOI

Hai vai mang nặng
gánh từ bi,
Muôn dặm giang sơn
có quan gìn ;
Miền cùu chúng sinh
ra bè khở,
Mặc ai tiếng thị với
lời phi.

Quá 50 tuổi

Không nói đến các người đau dùng
thuốc, lại còn các ông bà ngoài 50 tuổi,
là đang cái thời-kỳ tỳ-vị suy nhược.

Muốn bôi bò khí huyết và tránh cái
bệnh đau-lưng, nhứt-xương, té-mỗi v.v.
thì nên uống thật chuyên thuốc Bò-huyết-
khu-phong hiệu Tham-Thiên-Đường.

Nhớ kỹ hai chữ Tham-Thiên.

hòa hàn ».

Con Bé-rin cũng còn lâm chayen
nói với ông Vũ-phần, nhưng vì né
trái ông Vũ-phần không trả lời,
và như luồng không nghe những
lời nó nói, nên nó không dám nói
thêm.

Và di ngang qua trước hien
phong ông Ta-luân thì ông Vũ-phần
dừng lại, kêu ông Ta-luân :

« Ông sẽ nói với ông cõ ràng nhuong
phi tòn vè chuyện lồng lồng mảng
đá nhỏ ấy, tôi sẽ cháu cắp cho,
và bảo ông hãy làm một cuoc lè
cầm hòn cho xứng, tôi sẽ đến

« Ông lại yết thi cho tôi và thay
thuyền cùng người ta làm việc rằng aj
muôn đến xem là thi được ta do
đến ta cái hỏa-tai vora rdi thật là
một tai và rất to. »

Nhưng mao cõ phải tại chayen
ta đâu !

Phải, một cách trực tiếp thi
không, nhưng cũng lõi tại chayen
ta một cách giản tiếp v.

(Còn tiếp)

